

Fredslyset er:

- En gave
- Et lys for fellesskap
- Et lys for forståelse
- Et lys for fred og vennskap
- Et lys for nødlidende og ensomme.

Fredslyset er opprinnelig tent med den evige flamme som brenner i fødselskirken i Betlehem. Hvert år siden 1986 har speidere tent et lys fra flammen i Fødsels-grotten. Andre speidere sprer flammen ut over verden. Mange land på alle kontinenter deltar i en felles aksjon for å spre budskap om fred.

Fredslyset fra Betlehem har kommet til Norge hvert år siden 1999. Dette har skjedd gjennom et samarbeid mellom St Georges Gildene i Norge og speider-kretser og speidergrupper innen Norges Speiderforbund og Norges KFUK-KFUM speidere.

I Norge blir Fredslyset brakt i etapper med bil og tog til Østlandet og Sørlandet. Hurtigruta har de siste årene vært med å bringe lyset nord over til Hammerfest og sørover til Bergen.

Lyset blir brukt ved svært mange arrangementer av speidere og St Georges Gildene i adventstiden. Dette er en fin måte å vise at speidere og gilldemedlemmer arbeider for fred og forståelse mellom mennesker.

I år startet Fredslyset sin etappe i Norge med en speidergudstjeneste i Hamardomen den 21. november.

Fra Hamardomen 21.11.2017

Hentet fra Speiderhistorisk leksikon.

ooo<000ooo

Egil forteller videre:

Ideen til speidermuseet hadde sin spede start i 1980 årene. Svanhild Eilertsen, fra Hinna speidergruppe og jeg, Egil Bjelland, fra 2. Stavanger speidergruppe hadde opp gjennom årene samlet mye gammelt speidermateriell. Vi mente at speidersaken burde komme mer ut til befolkningen og dagens speidere. Derfor tok vi initiativet til en «speiderside» i Rogalands avis, og denne siden hadde avisen en gang i måneden i flere år.

Svanhild og jeg stod for mange speiderutstillinger ved arrangementer som Vesterlen krets og Stavanger speiderne hadde.

Tanken om en fast utstilling av speidersamlingen vokste fram. Vi arbeidet videre med denne tanke og etter hvert ble den presentert for kretsstyret i Vesterlen krets. Styrets innstilling til et speider museum var meget positiv.

Her fra en utstilling i Stavanger kulturhus

I 1993 kom det i stand en avtale mellom Vestlandske skolemuseum på Kvalaberg skole og Vesterlen krets. Kretsen fikk midlertidig disponere et klasserom til utstilling av kretsens speidersamling. Samlingen fikk navnet «VESTLANDSKE SPEIDERMUSEUM» Vårt håp om at de to museer kunne inngå et framtidig samarbeide var stor. Speidersamlingen var åpent hver søndag på samme tid som skolemuseet hadde sine åpningstider. Der var alltid flere speiderledere til stede for omvisning. Samarbeidet fungerte meget godt i ca halv annen år. Skolemuseet skulle utvide og da kunne kretsen ikke få disponere klasserommet lengre. Alt ble pakket ned og det ble oppbevart dels hos Svanhild, hos Egil og på kretskontoret, der lå det nedpakket i vel 12 år.

Kretsen var hele tiden på let etter egnede lokaler. Forslagene var mange gjennom de 12 årene. Her kan jeg nevne noen: Den gamle trafostasjonen i Hillevåg, her var der ikke lys, varme eller vann. Stedet var sentralt og spennende. Det var bygget av tyskerne under krigen og senere brukt som arkivplass for Hetland kommune. Vi fikk også tilbudt leie av et eldre beboelseshus i Mississippi skogen på Stokka, oppussing ville bli dyrt. Hansson minne på Tjensvoll var også en mulighet. Ingen av de forslagene var ideell til vårt bruk.

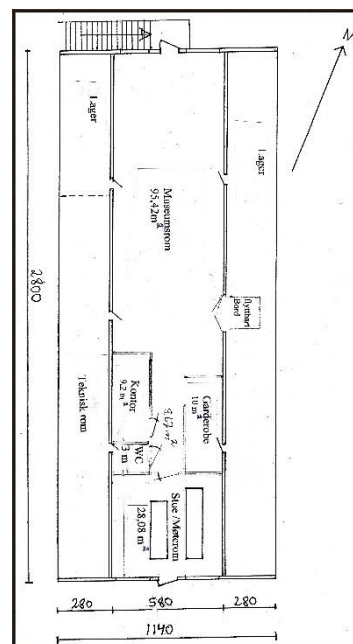
Nytt håp for et speidermuseum.

I 2006 fikk kretsstyret et tilbud av Sola kommune. Våganess idrettshus, Røyneberg. Andre etasje var ledig. Første etasje disponerte Våganess fotballklubb. Idrettshuset

eies av Sola kommune. Andre etasje, et rom på 208 m² stod tomt og uferdig. Vegger og tak bestod av ubehandlet gipsplater, gulvet av dels tre og betong også ubehandlet, under skråtaket var der ikke lagt gulvflater. Vesterlen krets fikk avtale om gratis bruk i 10 år mot å innrede lokalet.

Kretsen oppnevnte et midlertidig styre med Trond Austad som kretsens representant, i tillegg Odd Westersjø og Egil Bjelland. Første prioritet var en trapp opp til andre etasje. Denne ble bygget utvendig på nord siden av bygget. Kretsen stod for utgiftene og

arbeidet.

Odd hadde fagkunnskapen og laget tegninger over innredning av selve 2. etasje. Da tegningene var godkjent av krets og Sola kommune kunne vi starte opp med selve oppbyggings arbeidet. Her var det igjen Odd som stod for snekkerarbeidet. Etter rom-inndelingen var klar skulle alle gipsplater sparkles

og pusses 2 ganger før maling. Flere speiderledere, speidere fra 2. Stavanger speidergruppe, familie, venner og mange flere ble med og hjalp. Kretsen opprette andelsbevis som private, speidere, speidergrupper, Gildegrupper og OG-grupper kunne kjøpe. Det ble en god støtte til økonomien ved oppstart av museet og det fungerer stadig. Hvert år kommer der inn støtte i form av kjøpte andelsbevis, som vi er meget takknemlige for.

Under opparbeidingen av lokalene hadde vi stort problem med strøm og vann!!! Vi måtte bære vannkanner opp for å kunne bruke vann. Strøm var provisoriske arbeidslys, Toalett var en campingspann under skråtaket.

Vann inn/ut og delvis strøm

kom på plass desember 2007, siste rest av strøm ble godkjent i 2009 rett før åpning av museet.

Den 4.12.2008 avsluttedes oppbyggingen, selv om deler av strømmen gjenstod. Da ble der visning og orienteringsmøte for kretsen og alle som hadde bidratt med dugnad. Etter godt 2 år var vi kommet så langt at selve arbeidet med speidermuseets utstilling kunne begynne.

Kretsen var ivrige etter å få fastsatt en offisiell åpningsdag. I slutningen av februar 2009 hadde utstillingen tatt så pass form at vi kunne fastsette den offisielle åpningsdato som ble den 3. juni 2009 klokken 18,00. Tallene 3 – 6 – 9 ble da i ettertid tall som ble brukt i mange sammenheng.

Navn – logo – informasjon – registrering - reglement!!!

Under selve det praktiske arbeidet med oppbygging av museet spant jo tankene videre. Jeg snakket hver uke med Svanhild så hun, i tankene, kunne følge med i arbeidet. Vi kunne ikke bruke det opprinnelige navn: *Vestlandske speidermuseum*, nå hadde vi ikke noe med skolemuseet å gjøre. Vi ønsket at museet skulle være for alle speidere her på Vestlandet. Da vi så fikk stedet i Sola nær Hafrsfjord som var det Vestre len da Norge ble samlet til et rike, ja da ble navnet ikke så vanskelig. Vi foreslo at museet skulle hete *Vesterlen Speidermuseum*. Navnet ble godkjent uten motstand fra kretsstyret. Deretter kunne jeg få tegnet logoen ferdig. Penger til stempler m logo, til skilt på huset og løse skilt, til oppslagskasse utvendig, til museums banner og flagg ble alt sammen betalt i form av pengegaver fra museumsvenner. Vi måtte også ha en informasjonsfolder å dele ut når vi fikk besøk. Den utarbeidet Svanhild og jeg i samarbeid. I dag finnes folderen på norsk, engelsk og tysk.

Museumsgjenstander strømmer inn.

Jungeltelegrafen er som kjent ofte meget aktiv. Allerede under med sparkling og maling strømmet museumsgjenstandene inn. plasserte dem i kasser under presenninger midt i museumsrommet. Esther ble etter hvert litt stresset av all støv flotte speidertingene som bare stod der. Hun klaget sin nød til Mossiken OG gruppe og de startet den første registrerings museet. Da måtte vi ha en registreringsnøkkel for å katalogisere mottok. Det ble noen timer med min datamaskin før jeg hadde noenlunde planene klare for en måte å registrere på. Der var database som passet for oss. Derfor måtte vi ha kontakt med en datakyndig person som kunne si om skjemaet mitt kunne brukes i en kommende database. Denne personen ble yngste sønn Helge. Han laget en database som i ettertid er utvidet noen ganger etter som vi har anskaffet nye datamaskiner. Da vi i 2009 hadde den offisielle åpning var der allerede registrert vel 1000 gjenstander i basen.

arbeidet
Vi
og de
gruppe i
alt vi
ingen

Provisoriske omvisninger.

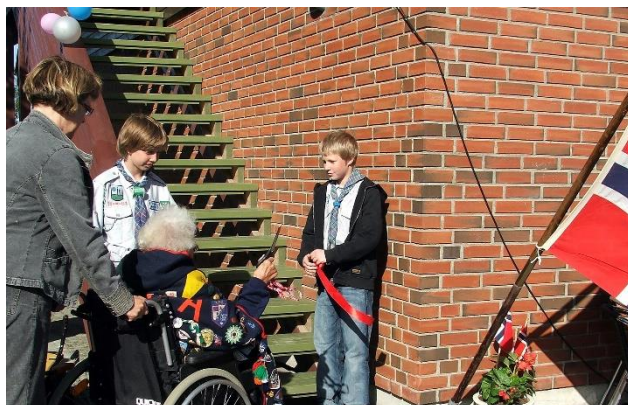
Speidere, ledere, OG speidere og andre interesserte hadde lyst å se museet ta form, så vi hadde omvisninger og museumsinformasjoner hvor gjestene måtte trø over malespann og pussemaskiner. De så at her trengtes hjelp. De tilbød sin hjelp og det ble første kimen til den flotte dugnadsgruppe museet har i dag.

Den 3. juni 2009.

Den offisielle åpningsdagen. Det var nesten uvirkelig – endelig hadde Svanhilds og min drøm gått i oppfyllelse – vi kunne åpne et speidermuseum på Vestlandet. Det var sol og glede over dagen.

Svanhild klippet snoren foran trappen opp til museet og alle gjestene strømmet inn. Vi ble

nærmere 60 personer med smått og stort. Blant

alle gjestene har jeg lyst å nevne noen: mitt forbilde av en speider-leder Per Øveland Nielsen, mine museums lærer og leder Niels Høymyr, Jan Selvikvåg fra skolemuseet og kultursjef i Rogaland fylke Roald Håland som var min tidligere sjef, Wilhelm Retz junior kom og hadde med seg gaver i form av speidergjenstander som hadde tilhørt onkelen, Wilhelm Retz senior, (stifter av de første speidergrupper i Stavanger). Takk til alle som kom og bidro til en uforglemmelig dag.

Vi hadde en enkel servering i form av champagne brus og småkaker. Det hadde seg slik at dagen før åpningshøytideligheten kom eiendoms-avdelingen i Sola kommune og gav ordre om å stenge museet. Hus grunnen hadde seget og vann og kloakksystemet i huset hadde skilt lag. Vi fikk nådigs lov å holde åpent mot ikke å bruke vann inn og ut. Det hadde vi lang erfaring med fra oppstart så den lovnaden var enkel. Dermed ble åpningen den 3. juni 2009. Når jeg nå tenker tilbake er det med TAKK til alle som hjalp med alle tunge løft og alle som hjalp med et fantastisk humør og alle med økonomisk bidrag, med praktisk arbeid og gode råd fra støv fylte lokaler som nå er blitt flotte museumslokaler.

TAKK til Sola kommune som gjør det mulig å drive museet videre.

TAKK til museets personale som møter hver torsdag til viktig jobb.

TAKK til alle speidergrupper som i dag besøker museet.

TAKK til museumsvennene som besøker oss og støtter opp økonomisk.

TAKK til speiderkretsenes velvillighet.

Vi har utrolig mye og utrolig mange å takke som ikke er navngitt her

HJERTELIG TAKK ALLESAMMEN.

Jeg håper at museet kan leve videre og stadig utvide og fortelle om speidingens handlinger og historie som er langt over 100 år.

November 2017 Egil Bjelland.

Årsrapport 2017 for Vesterlen Speidermuseum.

Dugnadsarbeidet på speidermuseet går sin vante gang med mange nye utstillingsoppgaver, registrering av stadig mer speidermateriell og det daglige vedlikehold. Året 2017 har museet fått nye utstillingsinformasjoner, plansjer og bilder. Vår «dataekspert» har hjulpet oss, så vi nå kan skrive ut oversikt over materiell fra givere enkeltvis. Det hjelper oss så vi ikke får for mange dobbelt registrerte gjenstander eller dobbelt av bøker og tidsskrifter. Tiden hvor vi kunne huske gaver fra de enkelte givere er forbi – vi har fått så mye at der må en datamaskin til for å ha en slik oversikt. Blant dugnadsgruppen har vi for tiden ingen faste data registrerer, vi har vært heldige og fått hjelp en tid av Lisbeth Hegreberg fra Hundvåg speidergruppe. På slutten av året har vi fått løfte om mer hjelp gjennom Hå-Nærbø OG – gruppen.

Utstillingen ved turistforeningens generasjonsløp rundt Mosvannsparken i september var godt besøkt. Vår innsats var lærerik og en frisk avveksling.

Også i år har speidergrupper lånt drakter, flagg, bannere m.m. fra museet. Vi syns det er kjekt å kunne være til hjelp med historiske innslag på jubileum og andre speider arrangementer. Orden og tilbakelevering er en hard nøtt – og krever sitt system.

Tilbudene til speidergrupper, som ble lagt ut på kretsenes hjemmesider i fjor, fungerer bra. Det er fint med forespørselen fra speidergruppene på mail. Da har vi oversikten og ingen blir glemt. Mange grupper har besøkt museet også i 2017. Temaene er: Speiderhatten, Speiderhistorie og praktisk arbeid med å «lage noe». Dette «å lage» noe er veldig kjekt, vi i dugnadsgruppen har jobbet med å møte speiderne på dette punkt – noen trenger hjelp – andre er meget selvhjulpne. Vi håper fortsatt på mange besøk for praktisk speiderarbeid; vi forsøker å tenke ut nye tilbud.

En oppsummering av besøkende i 2017 kommer på rundt 320 personer.

Sykdom og dødsfall har vi også i år opplevd blant dugnadsgruppen og dens nærmeste familie. Vi lyser fred over minnene til Helga og Sjur.

I år ble det ingen sommertur for dugnadsgruppen, derimot en enkel sammenkomst på speidermuseet.

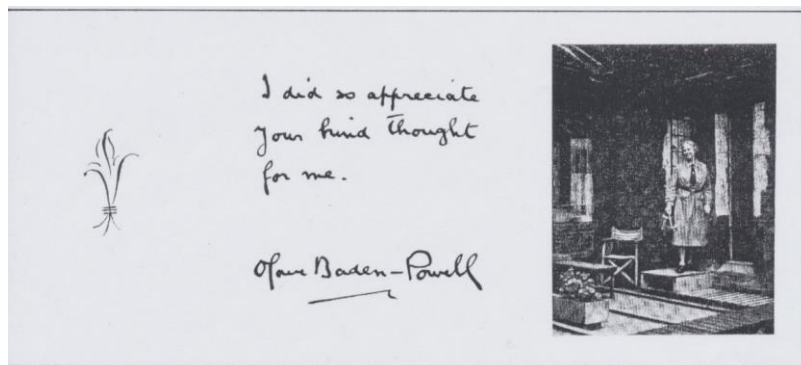
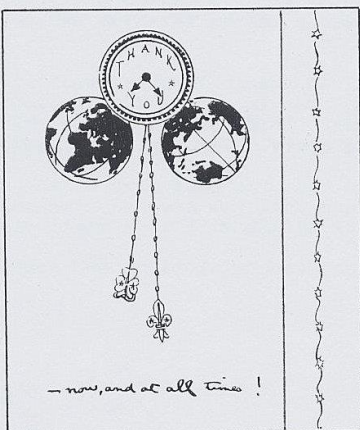
Dugnadsgruppen har utført 1847 dugnadstimer i 2017. Takk til alle! Torsdagene er alltid kjekke dager som vi ser fram til. Vi skulle ønske flere ville være med, spesielt ledere fra KFUK/M.

Desember 2017

Egil Bjelland.

Olave, Lady Baden-Powell, World Chief Guide's Thank Cards

Front

Kjære alle sammen!

Måneder og år løper så fort — derfor skriver jeg denne hilsenen til dere nå, tidlig på høsten, for å være sikker på at den skal nå dere alle før jul.

Jeg vil gjerne ønske hver enkelt av dere God Jul. Men også ønske at det kommende året må bli et godt år. At du gjennom din personlige innsats vil styrke det speiderarbeid du står i, og at du også vil gi dine krefter for å hjelpe andre mennesker — og slik virkeliggjøre ønsket om et godt år.

Samtidig benytter jeg denne anledningen til å fortelle at jeg ikke kommer til å sende ut julehilsener i år — slik jeg har gjort tidligere år. Det er blitt enormt kostbart etter hvert, og arbeidet med så mange kort rett og slett blitt for mye for meg.

Jeg pleier hvert år å motta en mengde kort til jul og like etter like mange tenkedagshilsener. Nå ber jeg dere — så inntrengende jeg kan om heller å huske på tenkedagsfondet med noen kroner enn å sende et kort til meg. Jeg vet, uten at dere behøver å fortelle det, at alle ønsker meg alt godt. Vi hører alle sammen med i speidernes søsterkjede. Jeg er glad i dere alle — og dere er glad i meg.

Dette står helt klart for meg etter alle de tusener av hilsener jeg har fått fra dere gjennom årene, og jeg føler dyp takknemlighet overfor dere alle. Mine beste ønsker er alltid hos dere.

Olave Baden-Powell

Dette er kopi av siste julehilsen 1964 som Lady Olave Baden Powell sendte til alle speiderpiker i hele verden. Den første julehilsen sendte hun i 1945. Alle julehilsener var i farger. På Waddecarr speidermuseum i England har de alle originalene. Vi har fått en kopi i svart/hvitt i gave fra det engelske museet. Det er kopiert opp 4 album, de 3 finnes i England, den 4. har vi fått. En gave vi setter stor pris på.
Esther

Ooooooooo

50 år

SPEIDERMUSEET GRATULERER

Hana speidergruppe
med 50 års jubileet den 24. november

Vi ønsker dere fortsatt mange gode speider år.

10 juni 1917 ble Stavanger 1 stiftet.
Stavanger 2 ble stiftet i sept. samme år.

Juleavslutning på museet

I et forrykende vær, kunne vi invitere til samling på museet 7. desember. Hele gjengen var samlet for å lage smørbrød, kaker var bakt og vi ventet spent på gjester som ville komme og dele dagen med oss. Totalt var det 31 som fant veien til Ytraberget og det ble en koselig ettermiddag.

Anne Brit ledet det hele med stø hånd, Martha foldet ut flagget og Egil informerte om arbeidet på museet. Fredslyset var kommet og vi sang fredslyssangen og Gunvor hadde ord for dagen med utgangspunkt i En speider er en god venn.

Daglig leder, Ivar Anton Nøttestad, var invitert for å fortelle om kretsen og arbeidet som blir gjort. Han kunne fortelle at det nå er så godt belegg på Fureneset (Camp 773) at de klarer å drifte seg selv uten støtte fra kretsen! Flere sovende speidergrupper i kretsen er lagt ned, så også Sauda, men nå er det, plutselig en som vil starte opp igjen der! NSF mener at grupper med 50-150 medlemmer er det ideelle; men vi har flere med flere medlemmer enn dette i kretsen. Det har vært vekst i medlemstallet, spesielt i speideralder.

Speiderledere bes ta profesjonell kontakt i tidlig fase når det er utfordringer med barna.

Patruljen er i sentrum samt at vi skal være en friluftsansettelse (ikke sitte inne og lage knuter!)

I 2018 fokuseres det på samfunnsengasjement i grupper og patruljer, Vi er ikke gode nok på integrering av innvandrere og andre; her står både religion og overnattingsturer som en barriere. Et prøveprosjekt skal igangsettes på Storhaug uten overnatting, men med friluft.

Han inviterte alle de frammøtte til å delta på Furenesdagene – og at museet kanskje kunne ha en utstilling. Det er ingen endring opp mot Sola kommune når det gjelder bruk av lokalene vi i dag benytter.

Esther fikk så ordet og kunne fortelle om veldig mange og kjekke besøk av speidergrupper og enkeltpersoner. Flere kommer og vil låne utstyr – grupper kan låne både klær, spisstelt og annet utstyr. Hun refererte også til web-sider til speiderhistorisk museum der det står mange kjekke historier, bl.a. refererte hun fra en historie om da tyskerne samlet inn 5 tonn med speiderklær som ble så finurlig skjult for tyskerne. Neste år er det nordisk konferanse i Oslo der vi ønsker å delta.

Esther fikk blomst fra museums dugnadsgjengen for arbeidet hun/de gjør.

Det var 2 utlodninger – en var lynutlodning med 31 fine gevinster.

Så var det trekning på den store utlodningen. Det var solgt for kr. 8800 i løpet av året.

TREKNINGSLISTE:

1. Ribbesteker	Egil Bjelland
2. Juleservice	Gro Krey
3. Bordert duk	Esther Bjelland
4. Lappeteppe	Lovise Mæland
5. Strikket voksen genser	Gro Krey
6. Puslespill	Gro Krey
7. Vaskeutstyr	Signe R Kloster
8. Fanagenser	Jan Olaussen
9. Hudpleie	Celina O. Smith
10. Bok	Gudrun Haugvaldstad
11. 3 stk raggsokker	Gro Krey
12. Selbuvotter	Liv Lindberg
13. Selbuvotter	Inger Lise Lindanger
14. Selbuvotter	Arnstein Opland
15. Selbuvotter	Anne Lise Olaussen
16. Fanagenser	Inger Lise Lindanger
17. Ostefat	Anne Brit Egeland
18. Serviettringer	Gro Krey
19. Strikkelue og skjerf	Aslaug Bergslien Olsen
20. Lommebok	Aase Rolandsen

Gro var helt flau, men overlykkelig over alt hun vant!!

Avslutning med flagginnrulling og speiderbønn

STØTTE TIL MUSEETS ARBEID:

Andelsbrev kan kjøpes ved å betale inn ønsket beløp på konto 3201.30.18625. Merk innbetalingen med navn og adresse, da får dere andelsbevis på beløpet i posten. Andelsbevis kan også kjøpes på museet ved besøk der.

Vi selger andelsbevis pålydende

Kr. 50,- kr. 100,- kr. 500,- kr. 1000,- og fritt beløp

MUSEUMSBESØK:

Museet er åpent torsdager fra kl. 1000 til kl. 1400. **Velkommen!**

Inngangsbillett: Barn kr. 10,- Voksne: kr. 20,-

KONTAKTER TIL MUSEET:

Egil Bjelland	tlf. 51 55 35 01	mobil: 920 64 909
Esther Bjelland	mobil: 920 28 706	egiland11@hotmail.com
Anne Brit Egeland	mobil: 930 91 776	anne.b.egeland@hotmail.no
NSF kretskontor	mobil: 950 31 101	post@vesterlen.no
K/M kretskontor	mobil: 940 09 491	post@rogalandspeider.no
Kretsenes websider	www.vesterlen.no	www.rogalandspeider.no